

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

27 ספטמבר 2017

תלה"מ 55746-03-17 ב. נ' ה.

לפני כבוד השופט ארז שני

התובע: ר. ב.

נגד

הנתבעת: מ. ה.

נוכחים:

התובע וב"כ - עו"ד מאיה רוטנברג

הנתבעת וב"כ - עו"ד מור זיידן

העובדת הסוציאלית - גב' נגה רהט-דריהם (עו"ס לסדרי דין)

פסק דין

ביום 26.03.2017 הניח בפניי אב תובענה שעניינה משמורת וזמני שהות בכל הנוגע לבתו ולבתה של האם, קטינה שהיא ילידת ינואר 2015, לאמור כי היא כמעט כבת שלוש.

אתחיל אולי לעניין זמני השהות ואומר, כי קטינה בגילה של הבת היא כבר בגיל שאין כל מניעות לקיים זמני שהות בין ההורים, גם זמני שהות שוויוניים, גם כאלה הכוללים לינה, בוודאי שניתן לקיים סדרי שהות רחבים על דרך הלינה, פעמיים בשבוע לפחות ואיש אינו חולק על כך ששני הצדדים אוהבים את הבת, טובתה חשובה להם והם קשורים אליה בכל נימי נפשם.

אלא שאהבת הקטינה לחוד ויחסי הצדדים לחוד.

צריכים אנו לזכור כי מלכתחילה לא בחרו שני ההורים לחיות יחדיו, אלא בחירתם היתה להביא פרי בטן לעולם.

במילים אחרות, הצדדים לא בחנו מעולם וגם לא היו צריכים לבחון האם מסוגלים הם לחיות בצוותא חדא, מה טיב התקשורת ביניהם והאם מתאימים הם אישיותית, כל כמה שכל אחד מהם הוא אדם טוב בפני עצמו.

על זכותו של אדם להביא לעולם פרי בטן אין צורך לחזור. מדובר בזכות יסוד מבורכת ואחת היא למשפט אם אותו אדם הוא הטרוסקסואל, חבר בקהילה גאה או כל אדם אחר.

לעניין הזכות להורות שמא אומר גם לעניין הזכות להורות, אין הדין מפלה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

27 ספטמבר 2017

תלה"מ 55746-03-17 ב. נ' ה.

1
2 יחד עם זאת, צריך לזכור כי גם הסכמה להביא ילד לעולם אינה שוללת את חזקת הגיל הרך.
3
4 במילים אחרות, כאשר אני מתרשם ששירותי הרווחה אימצו באחרונה מדיניות חדשה ולפיה ברירת
5 המחדל היא משמורת משותפת, קשה לי להסכים איתם, שהרי אין מדובר ב"אוטומט". אפילו חזקת
6 הגיל הרך ניתנת לסתירה, אך היא לפחות חזקה של החוק. אין בחוק חזקת משמורת משותפת ועד
7 שיתרצה המחוקק אם יתרצה והדברים אינם פשוטים כלל, לשנות את החוק – אזי, החוק הוא
8 אדוננו כולנו.
9
10 גם בתסקיר גם בדברי פקידת הסעד תמצא, כביכול חזקה ולפיה יש לחתור למשמורת משותפת ואני
11 כלל אינני בטוח שזהו המצב.
12
13 בעיני בפסיקה, אפילו בבע"מ 919/15 אותו הזכרנו, ברור שכדי שיורה בית המשפט על משמורת
14 משותפת צריך הוא לבחון שורת קריטריונים, המרכזי שבעיני הוא טיב התקשורת וטיב יחסי
15 ההורים, בבחינת שיקול מרכזי וכבד משקל.
16
17 משכך, לצורך הסדרת זמני השהות מוכן אני להניח כי גם אם ראה האב את הבת בעבר פחות, בין
18 לאור גילה ובין לאור קשיים שונים שיכול ונערמו בדרכו, אין זה משנה.
19
20 המשפט בעקרון וטובת הקטין חותר לכך שהקטינה תהא עם אמה ועם אביה רב ככל שניתן והחפץ
21 לשלול זאת, עליו הנטל.
22
23 כאמור, לא התרשמתי כי יש מניעה כלשהי לשהות הקטינה ולזמני שהות עם אביה.
24
25 ניתנות סמכויות לפקידת הסעד אשר במחלקת הרווחה בעיריית XXX, זאת על-פי סעיפים 19 ו- 68
26 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות לקבוע, לשנות, לצמצם ואף להרחיב את סדרי הראיה
27 שבין כל אחד מיחיד ההורים לבין הקטינה. **תוקף המינוי לשנתיים.**
28
29 אגב הפעלת סמכויותיה, לא תהא פקידת הסעד נזקקת להסכמת הצדדים או מי מהם.
30
31 עד אשר תיכנס לפקידת הסעד בעובי הקורה ותפעל על-פי הנחיותיי לעיל, ימשיכו וינהגו זמני השהות
32 הקיימים כיום, לאמור אלה שהומלצו בתסקיר.
33
34 אשוב אפוא לשאלת המשמורת ואומר, כי עניין המשמורת המשותפת נזכר בפסיקה שלנו כבר בשנת
35 1982, בהלכת פאלק ומקורו של העניין בארצות הברית ובסברה שהיתה מקובלת אז, כי שיוויון ימנע
36 מחלוקות בין ההורים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

27 ספטמבר 2017

תלה"מ 55746-03-17 ב. נ' ה.

1
2 הביקורת אשר נמתחה בשעתו על הלכת פאלק וגם הנזכרת בה, תאמר כי משמורת, לאמור ניהול חיי
3 השגרה של קטין להבדיל מאפטרופסות שהוא מארג קבלת ההחלטות השוויוני לעניין החלטות
4 מהותיות, כי משמורת כאשר קובעים אותה כמשותפת למנוע סכסוכים בין הורים, אזי מושמים
5 ההורים במרכז ולא טובתו של הקטין. לא זה כללו של דין.
6
7 ער אני לזכות קטין להיות עם הוריו כחלק מטובתו, לשוויון שצריך להיות לא מגדרי לעניין הורות
8 ואולם, כל אלה עניינם בזמני שהות ובזכות לקבל החלטות מהותיות. העניין של משמורת הוא עניין
9 שהוא יותר טכני באופיו ואין הוא מגדיר את כמות ההורות של כל אחד מההורים.
10
11 במילים אחרות, יכול אני לדמות הורה מאורגן שיהיה משמורן ולעומתו הורה חס לב ומטפל שיזכה
12 בזמני שהות יותר מההורה המשמורן.
13
14 משבאה לעולם הלכת 919/15, קטן מאוד החשש ולפיו ירצו אנשים הכרזה על משמורת משותפת כדי
15 להפחית את דמי המזונות. אין בכך עוד תועלת, שהרי עד גיל שש לפחות משולמים מזונות לפי
16 הכנסות הצדדים ולא לפי ההכרזה הרשמית על משמורת.
17
18 הסברתי לכן כי ככל שהתימרה פקידת הסעד, בתסקירה, להמליץ על משמורת משותפת כי זו
19 ברירת המחדל, לא זהו המצב החוקי.
20
21 למעשה, איש אינו חולק על כך שמערכת היחסים בין הצדדים אינה טובה.
22
23 מוכן אני לקבל את דברי האב כי בין הצדדים יש גם פגישות שאינן רעות, או כי מתנהלת ביניהם
24 תקשורת אלקטרונית כזו או אחרת. אין בכך די כדי להצדיק משמורת משותפת.
25
26 כאמור, משמורת משותפת מחייבת הרבה רצון טוב ותקשורת חיובית ואין די בתקשורת מינימאלית
27 במצבים של מתיחות, כדי לעמוד בסבירות של יכולת לקיים ביעילות משמורת משותפת.
28
29 כאמור, פקידת הסעד אינה סבורה כי התקשורת היום היא טובה. היא אומרת במפורש שלא ידוע לה
30 על שיפור בתקשורת בין הצדדים, היא מתארת את יחסי ההורים כסביבת מחלוקת וכתקשורת
31 שאינה יציבה, יחסי הצדדים אינם יציבים גם הם.
32
33 במילים אחרות, אמרה פקידת הסעד במפורש כי המלצתה למשמורת משותפת שעונה על תקווה לא
34 מוסברת ולפיה כשיסתיימו המחלוקות על זמני שהות, גם תוטב התקשורת.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

27 ספטמבר 2017

תלה"מ 55746-03-17 ב. נ' ה.

1 בין מחשבתי שהלוואי ויתקיימו האינספירציות של פקידת הסעד לבין היכולת לסמוך על כך, תהום
2 פעורה.

3
4 איש אינו חולק על כך שחלק נכבד במחלוקת שבין הצדדים נבעה סביב דרישתו של האב מן האם
5 לערוך "עסקה" נוספת של הבאת ילד נוסף לעולם.

6
7 מן הסתם יכול אדם להציע לחברו להביא ילד לעולם, אך משה מסרב יש לכבד את סירובו.

8
9 אלא שהאב התעקש והתעקש, הדברים מעסיקים אותו עד היום, הוא אפילו כועס שרצונו לא נענה.

10
11 אלא שצריך אדם להבין גם כי זולתו רואה בהבאת ילד לעולם עניין נכבד, גם כי זולתו מותר
12 להחליט שלא להביא ילד לעולם או לא להביאו עמו, לאור יחסי הצדדים. התעקשות שכזו היא לא
13 רק בעיה בבוחן המציאות, אלא לקתה בכך שהאב לא היה ער להידרדרות שבתקשורת ביחסי
14 הצדדים עקב דרישתו וכנובע מכך גם לא היה הוא ער, לאחר שנפגעה טובת הקטינה.

15
16 לא מצאתי כי צריך בית המשפט או אפילו כי מותר לו, באין פרוגנוזה ממשית להטבת התקשורת,
17 להמר על כך ובמצבים בהם אין תקשורת ודאית טובה בין ההורים, ברירת המחלל שבחירה פקידת
18 הסעד שגויה בעיניי.

19
20 ער אני להלכה הפסוקה ולפיה צריך בית המשפט שלא לסטות מחוות דעת מומחה מטעמו אלא אגב
21 נימוק ובמקרים מיוחדים.

22
23 כפי שהסברתי קודם, מקצת דעתה של פקידת הסעד לעניין זמני השהות מקובלת עלי.

24
25 אלא שעל-פי אותה הלכה פסוקה בית המשפט אינו אמור לשמש מה שכונה "חותמת גומי" להמלצות
26 המומחה שעה שאלה אינן ברורות גם לו עצמו, מהטעמים שהסברתי לעיל.

27
28 מסבירה פקידת הסעד כי האם מתנגדת למשמורת המשותפת, גם באספקט של עניין המזונות וכפי
29 שהסברתי עניין זה בטל מן העולם וגם בשל בעיות התקשורת שבין הצדדים ובהאזיני לפקידת הסעד
30 שותף אני לדעתה ולחששותיה.

31
32 מסבירה לי פקידת הסעד כי ניתן לאמץ רעיון של משמורת משותפת, שכן בשעת מצוקה מובטח לה
33 ששני הצדדים יתגייסו לסייע לקטינה. דעתי כדעתה. שני הצדדים אכן התגייסו ובלשונו של
34 אלתרמן: "ימכרו עיניהם השתיים כדי להביא לקטינה גם יין גם לחם".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

27 ספטמבר 2017

תלה"מ 55746-03-17 ב. נ' ה.

1 אלא שמה בין היותו אדם הורה טוב המוכן לעשות הכל למען ילדו לבין משמורת משותפת ו"קצר"
2 בתקשורת תהומי בין שני הצדדים?
3
4 העובדה ששני ההורים הם אנשים טובים אינה אומרת כי יחסיהם טובים והתגייסות בשעת חירום
5 אינה סיבה לגזור על שני הצדדים בעיות קשות בניהול ענייני השגרה, כאן ועכשיו.
6
7 למען האמת, הצליחה פקידת הסעד להשמיע שתי הערות שגרמו לי לחוסר נוחות מה: כאשר שאלתי
8 אותה לעניין התנהלות שירותי הרווחה ולוח הזמנים שבחרו לכפות עלינו, ענתה היא לי "האם אתה
9 לא יודע שיש רשימות המתנה?" (לאמור, האם אינך יודע שרשימת ההמתנה גוברת על בית
10 המשפט?)
11
12 כאשר שאלתי אותה הכיצד יתקשרו השניים, האירה היא את עיניי ואני מודה כי שייך אני לדור
13 קודם, וגילתה לי שיש בעולם "וואטסאפ", כאילו לא ידעתי.
14
15 ביני לביני אספר, כי אני יודע שיש בעולם אפילו מייל או דואר אלקטרוני בשמו העברי. אלא
16 שתקשורת בין הורים, כפי שהסברתי גם בדיון, זקוקה לטונציה, היא צריכה להתאפיין בגישה
17 חופשית הנענית בסבר פנים יפות וברצון טוב. העובדה שניתן לקיים תקשורת בכתובים, עדיין אין
18 משמעה תקשורת.
19
20 ברור כי שני הצדדים התכתבו כהנה וכהנה, יודיעו מועדים, ישקלו דרכי חינוך וכיוצא בזה, אך לא
21 כך מקיימים משמורת משותפת ובוודאי לא כך משתפים פעולה באשר לצורכי הקטינה השוטפים
22 ושאר עניינים הדרושים למשמורת משותפת.
23
24 קשה לי להבין, עדיין, הכיצד אומרת פקידת הסעד ביד האחת כי מדובר בסכסוך שאינו בעצימות
25 גבוהה ואפילו מסבירה כי יש לה תיקים אחרים בעצימות גבוהה יותר וביד השניה אומרת כי טוב
26 לקיים משמורת משותפת "כי בעתיד יהיה טוב".
27
28 צריך אדם למידה של אופטימיות, אך אופטימיות בענייני קטינים צריכה להיעשות בזהירות.
29
30 מסבירה עוד פקידת הסעד, כי התנאים בביתו של האב מצוינים. מובן שאני מוכן לקבל זאת כנתון,
31 אלא שתנאים פיזיים נאותים בשני בתים אינם מעלים או מורידים לעניין משמורת משותפת. הם
32 רלוונטיים מאוד לעניין זמני שהות.
33
34 הסבירה פקידת הסעד כי האב בקשר עם הגן וכן הלאה, אך בכך אין די כדי להצדיק משמורת
35 משותפת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

27 ספטמבר 2017

תלה"מ 55746-03-17 ב. נ' ה.

1
2 הסבירה לי באת כוח האב, בהישען על פקידת הסעד, כי לא ידוע על שיפור בתקשורת בין הצדדים,
3 אך גם לא על פגיעות בקטינה עקב המתיחות.
4
5 גם אם לא אהיה ציני ולא אומר להורים "תמשיכו כך והפגיעות יגיעו", העובדה שקטין איננו נפגע
6 ממתחים אין בה להצדיק משמורת משותפת, בין תקשורת ובהינתן מערכת יחסים בלתי יציבה
7 ומרובת מחלוקות בין הצדדים.
8
9 הואיל וכך, אני דוחה את התובענה להורות על משמורת משותפת.
10
11 המשמורת בקטינה תהיה בידי האם, עד הגיע הקטינה לגיל בגרות או עד למתן החלטה אחרת.
12
13 אשר לזמני השעות – זה ינהג כאמור בפסק דיני לעיל.
14
15 בנסיבות העניין איני עושה צו להוצאות.
16
17 אני מתיר פרסום פסק הדין, ללא פרט מזהה כלשהו של הצדדים.
18
19
20 ניתן והודע היום ז' תשרי תשע"ח, 27/09/2017 במעמד הנוכחים.
21

ארז שני, שופט

22
23
24